

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΕΜΠΤΗ 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΙΣΤΟΡΙΑ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1.

α. **Φεντερασιόν:** Στα 1912 η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα, μιας πόλης με σημαντικό –για τα μέτρα της περιοχής- βιομηχανικό υπόβαθρο και με κοσμοπολίτικο χαρακτήρα, αποτέλεσε σημείο αναφοράς για το εργατικό κίνημα. Η μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση της πόλης, η Φεντερασιόν, με πρωτεργάτες σοσιαλιστές από την ανοιχτή σε νέες ιδέες εβραϊκή κοινότητα της πόλης, αποτέλεσε σημαντικό δίαυλο για τη διάδοση σοσιαλιστικής και εργατικής ιδεολογίας στη χώρα.

β. **Οργανικός νόμος (1900):** Με τον Οργανικό Νόμο του 1900 αντιμετωπίστηκε με επιτυχία ένα σοβαρό ζήτημα, το καθεστώς της τοπικής εκκλησίας της Κρήτης. Δόθηκε λύση σε ακανθώδη εκκλησιαστικά ζητήματα, όπως ήταν η σχέση της Εκκλησίας της Κρήτης με το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η εκλογή Μητροπολίτη και Επισκόπων. Το βασικό σχήμα, που ισχύει με μικρές τροποποιήσεις έως σήμερα, είναι ένα καθεστώς ημιαυτόνομης Εκκλησίας, της οποίας ο Προκαθήμενος εκλέγεται από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η Κρητική Πολιτεία εκδίδει το Διάταγμα της αναγνώρισης και εγκατάστασής του.

γ. **Συμφωνία Μουρνιών Κυδωνίας:** Συμφωνία η οποία υπογράφηκε μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις που διήρκεσαν όλο το καλοκαίρι του 1905 μεταξύ των επαναστατών του Θερίσου και των Προστατίδων Δυνάμεων. Η τελική συμφωνία υπογράφηκε από τον Βενιζέλο στις 2 Νοεμβρίου 1905 στο μοναστήρι των Μουρνιών Κυδωνίας. Εξασφαλίστηκε γενική αμνηστία και οι Μ. Δυνάμεις δεσμεύτηκαν να επεξεργαστούν ένα χάρτη νέων παραχωρήσεων στον κρητικό λαό, αρνούμενες πάντως να επιτρέψουν την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

A2.

α- 7 β- 5 γ- 3 δ- 2 ε- 4

B1.

Το μεγάλο βήμα... κυκλοφορία τους, σελ. 27-28.

B2.

Στην αρχή... 450.000 πρόσφυγες, σελ. 140-141.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1.

α. Γνώσεις βιβλίου: Η διάσταση γηγενών και προσφύγων εκφράστηκε κυρίως: στην οικονομική ζωή. Υπήρχε ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας, στην ιδιοκτησία της γης και σε άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

(Το ερώτημα αυτό απαντιέται μόνο από το σχολικό βιβλίο)

β. Γνώσεις βιβλίου: Στην κοινωνική ζωή... και περισσότεροι, σελ. 165

Ανάλυση κειμένου Β: Το κείμενο Β αποτελεί μαρτυρία πρόσφυγα και συγκεκριμένα της Ελένης Μαναήλογλου, η οποία κάνει λόγο για τις συνθήκες ζωής των προσφύγων στην Κέρκυρα αλλά και για τις σχέσεις τους με τους γηγενείς. Η μαρτυρία επιβεβαιώνει ότι η εξασφάλιση προσωρινής στέγασης των προσφύγων συναντούσε δυσκολίες αφού και τα πενιχρά μέσα που τους προσφέρονταν (παράγκες) καταστρέφονταν από τη μανία του αέρα. Ταυτόχρονα, η μαρτυρία, ενισχύοντας την ιστορική αφήγηση, επιβεβαιώνει επίσης τη δυσκολία επικοινωνίας με τους γηγενείς λόγω της γλώσσας αλλά της διαφορετικής κουλτούρας. Ωστόσο, οι συνθήκες μεταβάλλονται με τον καιρό και συνάπτονται ακόμη και μικτοί γάμοι.

γ. Γνώσεις βιβλίου: Στην πολιτική ζωή... εναντίον τους, σελ. 165

Ανάλυση κειμένου Α: Το κείμενο Α αφορά στην πολιτική τοποθέτηση των προσφύγων που κατέφυγαν στην Ελλάδα μετά την μικρασιατική καταστροφή το 1822, επιβεβαιώνοντας και συμπληρώνοντας την ιστορική αφήγηση. Όπως φαίνεται από τις πληροφορίες της πηγής, η εγκατάσταση των προσφύγων στη Βόρεια Ελλάδα μετέτρεψε τις περιοχές αυτές σε προπύργιο των βενιζελικών, καθώς οι πρόσφυγες υποστήριζαν ξεκάθαρα τον Βενιζέλο. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι στα εκλογικά τμήματα στους προσφυγικούς

συνοικισμούς ήταν δυνατό να μη βρεθεί ούτε μία ψήφος υπέρ των αντιβενιζελικών, οι οποίοι, βέβαια, αντιδρούσαν όταν υπήρχε πρόσφυγας στα ψηφοδέλτιά τους. Η εκλογική κυριαρχία του Βενιζέλου την εποχή εκείνη, εκτιμάται από την πηγή, ότι δεν θα υπήρχε χωρίς την έλευση και την ψήφο των προσφύγων.

Δ1.

α. Γνώσεις βιβλίου: Κατά την περίοδο... π.χ. αποκέντρωση, σελ. 84-85.

Ανάλυση κειμένου Α: Το κείμενο επιβεβαιώνοντας και συμπληρώνοντας την ιστορική αφήγηση, αναφέρεται στους παράγοντες που ενίσχυσαν τη δυσaréσκεια των αξιωματικών του στρατού ενάντια στον θρόνο λίγο πριν την έκρηξη του κινήματος στο Γουδί το 1909. Συγκεκριμένα, ο θρόνος βρέθηκε στο επίκεντρο οξείας κριτικής μετά την ήττα του 1897, όχι πάντοτε με δική του ευθύνη. Έτσι, το παράθεμα αναφέρεται στην κακή σοδειά και την αδυναμία διάθεσης των αγροτικών προϊόντων που επηρέασαν αρνητικά την εθνική οικονομία. Ενώ το άλλο γεγονός ήταν η επιβολή φόρων σε όλους τους εργαζόμενους και στους αξιωματικούς του στρατού, οι οποίοι τώρα βλέπουν το εισόδημά τους να εξανεμίζεται και αυτό ενίσχυσε τη διάθεσή τους για αλλαγή της καθεστηκυίας τάξης.

β. Γνώσεις βιβλίου: Το 1909 συντελείται... επιδιώξεις του, σελ. 148-149.

Ανάλυση κειμένου Β: Το παράθεμα είναι πρωτογενές, καθώς αποτελεί απόσπασμα από την προκήρυξη του Στρατιωτικού Συνδέσμου, την ημέρα που πραγματοποίησε το κίνημα στο Γουδί, στις 15 Αυγούστου 1909.

Στην προκήρυξη διαπιστώνουμε ότι επιβεβαιώνεται και εμπλουτίζεται η αφήγηση του σχολικού βιβλίου για τα αιτήματα του Στρατιωτικού Συνδέσμου. Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος απευθύνεται στον βασιλιά, τον οποίο αναγνωρίζει ως ανώτατο άρχοντα και του υπενθυμίζει τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκεται η χώρα, αλλά και την αδυναμία του να υπερασπιστεί τα δικά του. Γι αυτόν τον λόγο παρακαλούν τον βασιλιά να αναλάβει την πρωτοβουλία να αλλάξει την κατάσταση ξεκινώντας από την ηγεσία του στρατού. Η άποψη που έχουν είναι ότι ο διάδοχος του θρόνου και τα αδέρφια του δεν θα πρέπει να εμπλέκονται στην ηγεσία του στρατεύματος. Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος αναφέρει στα αιτήματά του και την Εκκλησία, για την οποία θεωρεί ότι θα πρέπει να ξαναβρεί τον πνευματικό της ρόλο. Εντοπίζουμε, επίσης, το αίτημα για δημιουργία κρατικής διοίκησης η οποία θα εξυπηρετεί τον πολίτη και όπου δεν θα υπάρχει ευνοιοκρατία, αναποτελεσματικότητα και βραδυκίνητη γραφειοκρατία, στοιχεία. Αναφέρεται και στη Δικαιοσύνη θεωρώντας ότι θα πρέπει αυτή να απονέμεται άμεσα και βάσει της αρχής της ισονομίας των πολιτών. Στη συνέχεια, υπογραμμίζει την ανάγκη για μια Εκπαίδευση που δε θα είναι μόνο θεωρητική αλλά θα έχει και τεχνική-επαγγελματική κατεύθυνση και θα είναι χρήσιμη για τους πολίτες και στις στρατιωτικές αναγκαιότητες της εποχής. Βασικό ζήτημα η ζωή, η περιουσία και η τιμή όλων των πολιτών

αλλά και τα δημοσιονομικά του κράτους που θα πρέπει να τύχουν καλύτερης διαχείριση προκειμένου να βελτιωθεί η οικονομική κατάσταση του λαού που είχε εξαντληθεί από τους συνεχείς φόρους.

ΕΠΙΕ